

Elit Seviyedeki Taekwondo Sporcularına Göre Antrenör Davranışlarının İncelenmesi

Fatih KIRKBİR¹, Samet ZENGİN², Burakhan AYDEMİR³

Özet

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 14.05.2021

Kabul Tarihi: 25.06.2021

Online Yayın Tarihi:

25.06.2021

Anahtar Kelimeler:

Taekwondo, Antrenör, Sporcu

Bu çalışmanın amacı, büyükler kategorisinde yarışan taekwondo sporcularının antrenörleri ile ilişkilerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda Türkiye büyükler taekwondo yarışmasında yarışacak olan sporcular çalışmanın evrenini oluşturdu. Çalışmanın örneklem grubunu ise araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyen 98 erkek, 102 kadın sporcu oluşturdu. Verilerin analizinde ve yorumlanmasında, tanımlayıcı istatistik kullanılarak ölçme araçlarının puan dağılımları belirlendi. Normal dağılım gösteren değişkenler için paired samples t-test, dağılımı normallik göstermeyen veriler için wilcoxon testi yapıldı. Gruplar arası farklar için Independent Samples T-Test ve Mann-Whitney U Testi yapıldı. Araştırma sonuçlarına göre, taekwondo sporcularının, cinsiyet, yaş, spor yaşı, milli olma durumuna göre antrenör ilişkilerinde anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($p<0,05$). Bu sonuçların, elit düzeydeki taekwondo sporcularının antrenör davranışlarına yönelik olarak olumlu etkilerinin olduğu saptanmıştır.

Examining of Coach Behaviors According to Elite Level Taekwondo Athletes

Abstract

Article Info

Received: 14.05.2021

Accepted: 25.06.2021

Online Published: 25.06.2021

Keywords:

Taekwondo, Coach, Athlete

The purpose of this study is to review the relationship of taekwondo athletes competing in the adult category with their coaches. For this purpose, athletes competing in the major taekwondo competition in Turkey have created the universe of the study. The sample group of this study has created 98 men and 102 female athletes who are willing to participate in the study. In the analysis and interpretation of the data, the points distributions of the measuring tools were determined using the descriptive statistics. Shapiro – Wilk normality test was conducted to examine the normality of all data. For data that does not show normal distribution with “paired samples t-test” for normal dispersion variables, it was determined by “Wilcoxon”. Intergroup differences; “Independent Samples T-Test” if data distribution is normal data. According to the results of the research, the relationships of taekwondo athletes with their trainers were examined according to some variables. A significant difference was found in the coaching relationships of Taekwondo athletes according to gender, age, sports age, nationality status ($p < 0,05$). In these results, elite level taekwondo athletes have been found to have positive effects on coaching behaviors.

¹ Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi Bölümü, Trabzon /Türkiye

² Trabzon Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Trabzon /Türkiye

³ Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa /Türkiye

Giriş

İnsan yaşamı boyunca sosyal hayatında sürekli olarak etkileşim halindedir. Spor ortamında ise bu ilişkiler antrenör-sporcu, sporcu-sporcu, antrenör-antrenör ve çevreleri ile olan ilişkiler olarak ifade edilmektedir (Ahmad, 2014). Bu ilişkiler içinde en etkili olanının ise antrenör-sporcu ilişkisi olduğu ifade edilmektedir (Jowett, 2003; Lyle, 1999). Antrenör, sporcusu ve çevre için önder, yol gösteren olarak görülmektedir (Almeida, 2018).

Antrenörler, sporcusunun fiziksel performansından olduğu kadar, sosyal ilişkilerinden ve gündelik hayatından da sorumlu olan kişilerdir. Sporcuları ile uzun yıllar boyunca kurdukları ilişki ile, sporcuları

tarafından rol model alınan kişilerdir. Sporcuları ile yaşamlarının birbirini etkilemesi ve yakın ilişkiler kurması, ortak bir hedef için çalışmalar yapması, aralarındaki güçlü bağın göstergesidir (Behan, 2016).

Sporcuların başarılı olabilmesi için, antrenörlerine ihtiyaç duyduğu, antrenörlerin de antrenörlük yapabilmesi için sporcularına ihtiyaç duyduğu bilinmektedir (Jowett, 2017). Sporda başarının en önemli etkisinin antrenör-sporcu ilişkisinin olduğu ifade edilmektedir (Biçer, 2006).

Sporcuların gelişimini etkileyen faktörlerin en başında antrenörler gelmektedir (Horn, 2008). Antrenörler sporcularının fiziksel gelişimlerinin yanı sıra, kendini ifade edebilme, karar verebilme, yön gösterebilme açısından sporcuları üzerinde oldukça etkilidir. Buna verilecek en büyük örnek, Amerika'lı yüzücü Michael Phelps'in, 11 yaşından beri aynı antrenör ile çalışmasıdır. Aralarındaki ilişki antrenör-sporcu ilişkisinden çıkıp farklı bir boyuta erişmiştir. Antrenörü ile aynı zamanda iş ortağı olmuş, aralarındaki ilişkinin baba-oğul ilişkisi gibi olduğunu ifade etmiştir (Li ve ark., 2015).

Son zamanlarda antrenör-sporcu arasındaki ilişkinin yapıldığı birçok çalışma yapıldığı görülmektedir. Bu durumun en büyük sebebi, sporcuların performans gelişiminin öncüsünün antrenörler olmasından kaynaklandığı ifade edilmektedir. Antrenör-sporcu ilişkisinin temel hedefi, sporcunun performansını artırmaktır (Jowett ve Cockerill 2003). Antrenörler, sporcuların başarısının yanı sıra, onların kişilik gelişimleri, yaptığı spordan haz duyma, sporun önemini kavrama gibi konulardan da sorumludurlar (Jackson ve ark., 2011).

Bütün bunlardan yola çıkarak, etkin bir antrenör olmak için sporcular ile iyi ilişkiler kurmak hem sporcunun kendisi hem de çevresine olan sorumlulukları açısından oldukça önemlidir. Literatürden edinilen bilgiye göre, etkin bir antrenörün özellikleri şu şekildedir:

- Sporcusuna ve çevresine karşı dürüst olmalı ve örnek davranışlar sergilemeli,
- Zorluklar karşısında pratik çözümler bulabilmeli, kararlı olmalı ve kendini iyi ifade edebilmeli,
- Saha bilgisini geliştirmeli ve bunu sporcusuna aktarabilmeli,
- Spor bilgisinin yanı sıra, kültürlü olmalı,
- Spor başarısı sabır gerektiren bir durum olduğu için sabırlı ve çalışkan olmalı,
- Aynı zamanda iyi bir organizatör olmalı,
- Duygularını kontrol altında tutabilmeli ve her zaman gerçekçi olmalı,
- Maddi kazançlar için sporcusunu bir araç olarak görmemeli,
- Sporcunun performans ve kişilik gelişimi odaklı olmalı (Spiller 1975),

Başka bir çalışmada etkin bir antrenör özellikleri ise şu şekildedir:

- Fiziksel özellikleri tam anlamıyla gelişmiş olmalı,
- Sporcusunu anlayabilmeli,
- Sporcusunu iyi tanımalı, kişilik özelliklerini bilmeli ve davranışlarını takip etmeli,
- Kendi yaşayışıyla sporcularına örnek olmalı,
- Sporcularının fiziksel performansının gelişiminden sorumlu olmalı,
- Kendi kişilik yapısı düzgün ve sağlam olmalı,
- Sporcularının performansının yanı sıra sağlıkları ile ilgilenmeli onlara tavsiyelerde bulunmalı,
- Sporcuların beslenmelerine dikkat etmeleri için onlara bilgiler verebilmeli,
- İyi bir iletişim becerisine sahip olmalı (United Kingdom Coaching Strategy Association, 2002).

Bütün bu gerekliliklerin olmadığı ya da eksik olduğu durumlarda ise antrenör-sporcu ilişkilerinde bazı problemler yaşanması muhtemeldir. Sporcuların antrenörlerinin söyledikleri dışında hareket etmesi, antrenörüne karşı olumsuz davranışlarda bulunması, antrenörün sporcuyu gereğinden fazla zorlaması ve etkin antrenör davranışları dışında hareket etmesi, antrenör-sporcu ilişkisinin sağlıklı olmasının başlıca nedenlerinden gösterilmektedir (Yücel, 2010). Bu süreçte antrenöre ciddi görevler düşmektedir.

Edinilen bilgilerden yola çıkarak, çalışmamızın amacı taekwondo sporcularının antrenörleri ile ilişkisinin incelenmesidir.

Materyal ve Yöntem

Elit seviyedeki taekwondo sporcularının antrenörleri ile ilişkisinin incelenmesini amaçlayan bu çalışma nicel yaklaşım ile ele alınmış olup, betimsel tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında ise, tarama modeline göre gerçekleştirilerek örneklem belirleme yöntemi olarak “kolayda örnekleme yöntemi” tercih edilmiştir. Kolayda örnekleme yönteminde verilerin toplanacak olduğu gruba ulaşılabilirlik ve ekonomiklik gibi avantajlarıyla erişim sağlanabilecek durumlarda faydalı olan yöntemlerden birisi olarak öne çıkmaktadır (Büyüköztürk, 2017).

Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye taekwondo büyükler şampiyonasına katılan ve büyükler kategorisinde yarışan (18+ yaş), toplam 200 sporcu oluşturmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 22,5'tir. Katılımcıların 98'i erkek, 102'si kadın sporcudur. Ayrıca bu sporcuların 25'i milli takımda yer almaktadır. Katılımcılar, müsabaka öncesi tartı sırasında rastgele seçilmiş ve hepsinin 18 yaş üstü olmasına dikkat edilmiştir. Araştırma öncesi Türkiye taekwondo federasyonu yetkililerinden izin istenmiş ve bütün katılımcılara çalışma ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Verilerin Toplanması

Çalışmanın yapılabilmesi için öncelikle ölçek sahibinden izin istenmiştir. Ölçek 2020 yılında Türkiye büyükler taekwondo şampiyonasında yarışacak olan sporculara uygulanmıştır. Ölçeğin uygulanması sürecinde, ilk önce federasyon yetkilileri ve kulüp antrenörlerinden izin istenmiştir. Araştırma grubu rastgele yöntemle belirlenmiştir. Ölçek, sporcuların müsabaka günü dikkatlerini dağıtmamak, daha sağlıklı veriler almak için sporculara müsabaka öncesinde, serbest oldukları zamanda, araştırmacının kendisi tarafından yapılmıştır. Ölçeği uygulamadan önce sporculara bilgilendirmeler yapılmış, ölçeğin uzun olduğunu ve istedikleri zaman bırakabileceklerini bildirerek gönüllü katılımları sağlanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu:

Araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi formunda, yaş, cinsiyet, milli sporcu olma durumu, spor yaşı gibi demografik sorular yer almaktadır.

Sporcular için Antrenör Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği:

Çalışmada, taekwondo sporcularının antrenör davranışlarının değerlendirilmesi amacıyla, veri toplama aracı olarak Côté ve arkadaşları tarafından (1999) geliştirilen, Türkçe uyarlaması ise Yapar ve İnce (2015) tarafından gerçekleştirilmiş olan Sporcular için Antrenör Davranışlarını Değerlendirme Ölçeğinin Türkçe uyarlaması kullanılmıştır. Ölçeğin özgün hali toplamda 47 madde ve 7 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin altı alt boyutunu olumlu kişisel anlayış boyutları oluştururken bir alt boyutunu ise olumsuz kişisel

anlayış boyutu oluşturmaktadır. Olumlu kişisel anlayış 1) antrenman ve kondisyon, 2) teknik beceri öğretimi, 3) zihinsel hazırlık, 4) hedef belirleme, 5) yarışma stratejileri ve 6) olumlu antrenör davranışları boyutlarını içerirken; 7) olumsuz antrenör davranışları boyutu antrenörün sporcular üzerinde yarattığı olumsuz davranışları içermektedir. Ölçek, 1 (hiçbir zaman) ile 7 (her zaman) arasında değişen 7'li Likert ölçek üzerinden değerlendirilmektedir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi bölümüne bakıldığında, SPSS 25.0 programı kullanılarak istatistiksel analizler yapılmıştır. Tanımlayıcı istatistik kullanılarak ölçme araçlarının puan dağılımları belirlenmiştir. Shapiro – Wilk normallik testi yapılarak bütün verilerin normalliği incelenmiştir. Normal dağılım gösteren değişkenler için “paired samples t-test” ile dağılımı normallik göstermeyen veriler için ise, “Wilcoxon” yapılmıştır. Gruplar arası farklar ise; verilerin dağılımı normal ise “Independent Samples T-Test”, verilerin dağılımı normal değil ise “Mann-Whitney U Test” ile belirlenmiştir.

Bulgular

Tablo 1. Ölçme araçlarının puan dağılımları

Ölçek Boyutları	Madde	n	Ort.	Ss	Min.	Max.
Birinci Boyut	7	200	6,05	0,94	2,14	7,00
İkinci Boyut	7	200	6,24	0,74	1,50	7,00
Üçüncü Boyut	7	200	6,17	0,82	1,40	7,00
Dördüncü Boyut	7	200	6,19	0,82	1,33	7,00
Beşinci Boyut	7	200	6,32	0,94	1,29	7,00
Altıncı Boyut	7	200	6,19	0,74	1,00	7,00
Yedinci Boyut	7	200	5,29	1,50	1,00	7,00
Ölçek (Toplam)	49	200	6,06	0,75	2,36	6,91

Katılımcılara uygulanan ölçeğin alt boyutları ve toplam puan dağılımları Tablo 1’ de incelenmiştir. Katılımcıların ölçme puan dağılımlarının ortalaması incelendiğinde, olumlu antrenör davranışları tespit edilmiştir.

Tablo 2. Antrenör Sporcu İlişkisi Ölçeğinin Cinsiyet Değişkenine Göre Tespit Edilmesi

Ölçek Boyutları	Cinsiyet	n	Sıra Ort.	Sıra Top	p
Birinci Boyut	Erkek	98	106,78	10464,00	0,13
	Kadın	102	94,47	9636,00	
İkinci Boyut	Erkek	98	88,08	8631,50	0,00*
	Kadın	102	112,44	11468,50	
Üçüncü Boyut	Erkek	98	94,35	9246,00	0,13
	Kadın	102	106,41	10854,00	
Dördüncü Boyut	Erkek	98	100,65	9863,50	0,97
	Kadın	102	100,36	10236,50	
Beşinci Boyut	Erkek	98	91,78	8994,50	0,03*
	Kadın	102	108,88	11105,50	
Altıncı Boyut	Erkek	98	97,09	9514,50	0,40
	Kadın	102	103,78	10585,50	
Yedinci Boyut	Erkek	98	93,30	9143,00	0,08
	Kadın	102	107,42	10957,00	
Toplam	Erkek	98	91,38	8955,00	0,02*
	Kadın	102	109,26	1145,00	

p<0,05

Katılımcılara uygulanan antrenör sporcu ilişkisi ölçeğinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşım farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla yapılan mann-whitney u testi sonuçları tablo 2' de incelenmiştir. Katılımcıların toplam skorları arasında anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Ölçek Toplamı ve Alt Boyutları ile Yaş Değişkeni Arasındaki İlişki

Ölçek Boyutları	n	r	p
Birinci Boyut	200	0,30	0,00*
İkinci Boyut	200	0,15	0,03*
Üçüncü Boyut	200	0,11	0,01*
Dördüncü Boyut	200	0,23	0,00*
Beşinci Boyut	200	0,10	0,16
Altıncı Boyut	200	0,17	0,01*
Yedinci Boyut	200	0,18	0,07
Toplam	200	0,25	0,00*

$p<0,05$

Katılımcılara uygulanan antrenör sporcu ilişkisi ölçeğinin geneli ve alt boyutları ile yaş değişkeni arasındaki ilişki Tablo 3'te incelenmiştir. Katılımcıların toplam skorları arasında anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. Ölçek Toplamı ve Alt Boyutları ile Spor Yaşı Değişkeni Arasındaki İlişki

Ölçek Boyutları	n	r	p
Birinci Boyut	200	0,32	0,00*
İkinci Boyut	200	0,13	0,06
Üçüncü Boyut	200	0,14	0,04*
Dördüncü Boyut	200	0,24	0,00*
Beşinci Boyut	200	0,22	0,00*
Altıncı Boyut	200	0,13	0,04*
Yedinci Boyut	200	0,06	0,33
Toplam	200	0,24	0,00*

$p<0,05$

Katılımcılara uygulanan antrenör sporcu ilişkisi ölçeğinin geneli ve alt boyutları ile spor yaşı değişkeni arasındaki ilişki tablo 4'te incelenmiştir. Katılımcıların toplam skorları arasında anlamlı ($p<0,05$) bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5. Ölçek Toplamı ve Alt Boyutları ile Milli Sporcu Olma Değişkenine Göre Antrenör Sporcu İlişkisi

Ölçek Boyutları	M.Sporcu	n	Sıra Ort.	Sıra Top	p
Birinci Boyut	Evet	25	146,32	3658,00	0,00*
	Hayır	175	93,95	16442,00	
İkinci Boyut	Evet	25	119,82	2995,50	0,07
	Hayır	175	97,74	17104,50	
Üçüncü Boyut	Evet	25	128,14	9246,00	0,09
	Hayır	175	96,55	10854,00	
Dördüncü Boyut	Evet	25	140,74	9863,50	0,00*
	Hayır	175	94,75	10236,50	
Beşinci Boyut	Evet	25	127,08	8994,50	0,13
	Hayır	175	96,70	11105,50	
Altıncı Boyut	Evet	25	124,58	9514,50	0,23
	Hayır	175	97,06	10585,50	
Yedinci Boyut	Evet	25	95,12	9143,00	0,61
	Hayır	175	101,27	10957,00	
Toplam	Evet	25	135,28	8955,00	0,00*
	Hayır	175	95,53	1145,00	

$p<0,05$

Katılımcılara uygulanan antrenör sporcu ilişkisi ölçeğinin milli sporcu olma değişkenine göre antrenör sporcu ilişkisinin farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 5'te incelenmiştir. Katılımcıların ortalama puanı 135,28 olarak tespit edilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Taekwondo sporcularının antrenörleri ile ilişkilerinin incelendiği bu çalışmaya 98 erkek, 102 kadın katılımcı katılmıştır. Katılımcıların 25'ini milli takım sporcusu oluşturmaktadır. Katılımcılara Sporcular için Antrenör Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması uygulanmıştır.

Ölçme araçlarının puan dağılımını incelediğimizde, alt boyutlara verilen cevaplara göre ortalama 6,06 olarak bulunmuştur. Ölçekten edinilen bilgiye göre antrenörlerin olumlu davranışlar sergilediği ve taekwondo sporcuları ile olumlu ilişkiler içinde olduğu görülmektedir. Büyükler kategorisinde yarışan sporcuların uzun yıllar boyunca antrenörleri ile çalıştığı ve bu durumun da antrenörleri ile iletişimlerini geliştirdiği düşünülmektedir. Keskin ve ark. (2018) yaptıkları çalışmada antrenör-sporcu ilişkilerini alt boyutlara göre incelediğinde, antrenör-sporcu ilişkisini yüksek seviyede tespit etmişlerdir. Benzer bir şekilde Güllü (2018) yaptığı çalışmada, antrenör sporcu ilişkilerinin yüksek seviyede olduğunu belirtmiştir. Literatür çalışmamızı destekler nitelikte olduğu görülmüştür.

Taekwondo sporcularının antrenör ilişkilerini cinsiyet değişkenine göre incelediğimizde, alt boyutlara verilen yanıtların ortalamasında anlamlı bir ilişki ($p<0,05$) olduğu tespit edilmiştir. Benzer şekilde Yücel (2010) yaptığı çalışmada antrenör-sporcu ilişkisini cinsiyet değişkenine göre incelediğinde anlamlı bir fark bulmuştur. Ayrıca Abakay ve Kuru (2013) yaptıkları çalışmada bizim çalışmamıza benzer şekilde cinsiyet değişkenine göre sonucu anlamlı bulmuştur. Çalışmalar bizim çalışmamızı destekler niteliktedir.

Taekwondo sporcularının antrenörleri ile ilişkilerini yaş değişkenine göre incelediğimizde, alt boyutlara verilen yanıtların ortalamasında anlamlı bir ilişki ($p<0,05$) olduğu tespit edilmiştir. Literatürden edinilen bilgiye göre; Selağzı ve Çepikkurt (2014) yaptıkları çalışma bizim çalışmamızdan farklılık göstermektedir. Yücel (2010) büyükler kategorisinde yaptığı çalışmada, yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulamamıştır. Benzer şekilde Kayhan (2020) antrenör-sporcu arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında yaş değişkeni açısından anlamlı farklılığa rastlamamıştır. Bizim çalışmamızdaki farklılığın sebebi, çalışmamıza katılan katılımcılardan bazıları, büyükler kategorisine yeni çıkmış olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Çalışmamıza katılan katılımcıların yaş ortalaması 22,5 olarak bulunmuştur. Araştırmaya katılan katılımcıların çok genç olması bu farklılığın bir diğer sebebi olabileceği düşünülmektedir.

Taekwondo sporcularının antrenörleri ile ilişkilerini spor yaşı değişkenine göre incelediğimizde, alt boyutlara verilen yanıtların ortalamasında anlamlı bir ilişki ($p<0,05$) olduğu tespit edilmiştir. Yılmaz (2008) yaptığı çalışmada bizim çalışmamıza benzer sonuçlar bulmuştur. Benzer şekilde Kayhan ve Kızılet (2021) sporcuların antrenörleri ile arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında spor yaşı açısından anlamlı fark olduğunu bildirmişlerdir. Ayrıca Abakay ve Kuru (2011) yaptıkları çalışmada deneyimi artan sporcuların antrenörleri ile ilişkilerinin de geliştiğini tespit etmişlerdir.

Taekwondo sporcularının antrenörleri ile ilişkilerini milli olma değişkenine göre incelediğimizde, alt boyutlara verilen yanıtların ortalamasında anlamlı bir ilişki ($p<0,05$) olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca madde ortalama puanı 135,28 olarak bulunmuştur. Bu durum, taekwondo milli takım sporcularının antrenör ilişkilerinin yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir. Bütün bilgilerden yola çıkarak, milli takımda olan sporcuların antrenörleri ile daha yakın ilişkiler içinde olduğu söylenebilir. Literatürde milli sporcuların antrenörleri ile ilgili çalışmalara rastlanmamıştır. Bizim çalışmamızın yapılacak çalışmalara ışık olabileceği düşünülmektedir.

Bu araştırma kapsamında, taekwondo sporcularının antrenörleri ile ilişkileri, cinsiyet, yaş, spor yaşı, milli olma durumuna göre incelenmiştir. Yapılan analizler sonucuna göre, taekwondo sporcularının yaş, cinsiyet, spor yaşı ve milli olma durumuna göre anlamlı farklar tespit edilmiştir ($p<0,05$). Literatürde yapılan diğer çalışmalar ile benzerlik gösteren çalışmamızın, bundan sonraki yapılacak olan diğer çalışmalara ışık olabileceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak, elit düzeydeki taekwondo sporcularının antrenör davranışlarına yönelik olarak olumlu etkilerinin olduğu saptanmıştır.

Öneriler

Farklı yaş gruplarıyla ve daha geniş örneklem grubuyla yapılacak çalışmalar antrenör sporcu ilişkisi açısından önemli bilgiler sunabilir. Ayrıca milli sporcular ile yapılacak araştırmaların literatürü zenginleştireceği düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Abakay, U., Kuru, E. (2011). Profesyonel ve Amatör Futbolcuların Antrenörleri ile Olan İletişim Düzeyi Farklılıklarının Karşılaştırılması. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 13(1), 125-131.
- Abakay, U., Kuru, E. (2013). Kadın Futbolcularda Antrenörle İletişim Düzeyi ve Başarı Motivasyonu İlişkisi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12(1), 20-33.
- Ahmad, H. (2014). *The coach-athlete relationship in the Middle East: Cultural considerations*. Doctoral Dissertation.
- Almeida, S. (2018). *What makes up the Coach-Athlete Relationship?* Doctoral Dissertation. University of Southampton.
- Behan, C.M. (2016). *A comprehensive understanding of the coach-athlete relationship: a post-secondary Canadian team sport perspective*. Doctoral Dissertation.
- Biçer, T. (2006). *Şampiyonluğun Psikolojisi*. Beyaz Yayınları, İstanbul, s.6.
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı*. Pegem Akademi.
- Güllü, S. (2018). Sporcuların antrenör-sporcu ilişkisi ile sportmenlik yönelimleri üzerine bir araştırma. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(4), 190-204.
- Horn, T. (2008). Coaching effectiveness in the sport domain. In T. Horn (Ed.), *Advances in sport psychology*, 3rd ed. (pp. 239-267). Champaign, IL: *Human Kinetics*.
- Jackson, B., Dimmock, J.A., Gucciardi, D.F., Grove, J.R. (2011). Personality traits and relationship perceptions in coach-athlete dyads: Do opposites really attract? *Psychology of Sport and Exercise*, 12(3), 222-230.

- Jowett, S. (2003). When the “honeymoon” is over: A case study of a coach-athlete dyad in crisis. *The Sport Psychologist*, 17(4), 444-460.
- Jowett, S., Cockerill, I.M. (2003). Olympic medallists’ perspective of the athlete-coach relationship. *Psychology of Sport and Exercise*, 4(4), 313-331.
- Jowett, S. (2017). Coaching effectiveness: The coach-athlete relationship at its heart. *Current Opinion in Psychology*, 16, 154-158.
- Kayhan, R.F. (2020). Determining the attachment styles of football coaches to their athletes. *Journal of Educational Issues*, 6(2), 232-248.
- Kayhan, R.F., Kızılet, A. (2021). Futbolcuların antrenörleri ile bağlanma stillerinin belirlenmesi. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(1), 155-170.
- Li, B., Dittmore, S.W., Park, J.A. (2015). Exploring different perceptions of coach-athlete relationship: the case of chinese olympians. *International Journal of Coaching Science*, 9(2).
- Lyle, J. (1999). Coaching philosophy and coaching behaviour. The coaching process: *Principles and Practice for Sport*, 25-46.
- Selağzı, S., Çepikkurt, F. (2014). Antrenör ve sporcu iletişim düzeylerinin belirlenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(1), 11-18.
- Spiller, H.J. (1975). *Die ergenschaffen des spitzentrainers und seine ausbildungleistungssport*. Frankfurt: Germany.
- United Kingdom Coaching Strategy Association. (2002). *Sport Coach*, Coaching. Retrieved April 26.
- Yapar, A., İnce, M. L. (2014). Sporcular için antrenör davranışlarını değerlendirme ölçeğinin türkçe uyarlaması (SADDÖ): Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 25 (4), 203-212.
- Yılmaz, İ. (2008). *Sporcu alguları çerçevesinde farklı spor branşlarındaki antrenörlerin liderlik davranış analizleri ve iletişim beceri düzeyleri*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yücel, M.G. (2010). *Antrenör-sporcu ilişkisini etkileyen faktörler (Güreş Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Makale Alıntısı

Kırkbir, Z., Zengin, S. & Aydemir, B. (2021). Elit Seviyedeki Taekwondo Sporcularına Göre Antrenör Davranışlarının İncelenmesi [Examining of Coach Behaviors According to Elite Level Taekwondo Athletes], *Spor Eğitim Dergisi*, 5 (3), 66-73.



Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.